

BESLISSING D.D. 28 APRIL 2010 INZAKE EEN ONDERZOEK TEN LASTE VAN HET WISSELKANTOOR X

De sanctiecommissie van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (hierna "de CBFA"),

Gelet op de artikelen 8, 10 en 12 tot 14 en 22 van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (hierna: "de wet");

Gelet op de artikelen 70 tot 72 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (hierna: "de wet van 2 augustus 2002");

Gelet op de vaststelling door het directiecomité van de CBFA op 24 mei 2005 dat er ernstige aanwijzingen bestaan dat er in hoofde van het wisselkantoor X inbreuken werden begaan op de bepalingen van artikelen 8, 10 en 12 tot 14 van de voornoemde wet van 11 januari 1993 en gelet op de beslissing van het directiecomité van 24 mei 2005 de secretaris-generaal van de CBFA, handelend in zijn hoedanigheid van auditeur, overeenkomstig artikel 70 van de voornoemde wet van 2 januari 2002 te gelasten met het onderzoek van het dossier;

Na kennisname van het verslag van de auditeur, dat in bijlage bij zijn brief van 2 november [2009], overeenkomstig artikel 71, § 2, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 werd overgemaakt aan de sanctiecommissie;

Na kennisname van de brieven van 20 januari en 16 februari 2010 met de middelen van verweer van X en na X, vertegenwoordigd door [...], op hun vraag op 27 januari 2010 te hebben gehoord overeenkomstig artikel 71, § 2, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002;

I. <u>Feiten</u>

- 1. Overwegende dat de feiten in deze zaak als volgt kunnen worden omschreven:
- 2. De naamloze vennootschap X (hierna: X) is een door de CBFA geregistreerd wisselkantoor met toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 december 1994 betreffende de wisselkantoren en de valutahandel (hierna: "koninklijk besluit van 27 december 1994").

[...]

3. De feiten betreffen transacties verricht door X in de periode van juli 2004 tot en met maart 2005 met betrekking tot negentien cliëntendossiers. Deze dossiers maken deel uit van de tachtig belangrijkste cliënten in manuele geldverhandelingen van X

In de periode van januari 2004 tot en met maart 2005, maken de transacties in deze 19 dossiers 0,074% uit van het geheel van de transacties. Ze vertegenwoordigen 2,261% van de totale omzet in die periode.

Uit de door X over deze negentien cliënten overgemaakte documenten blijkt dat het wisselkantoor deze cliënten naar behoren heeft geïdentificeerd, met naleving van de identificatieverplichting zoals voorgeschreven door artikel 4 van de wet.

De voornaamste gegevens van elk van de negentien cliëntendossiers worden beschreven in onderstaande samenvattende tabel. In het bijzonder wordt gepreciseerd of met toepassing van artikel 8 van de wet een intern schriftelijk verslag van ongebruikelijke verrichtingen werd opgemaakt en of met toepassing van artikelen 10 tot 12 van de wet een melding van verdachte transacties aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (hierna: "CFI") werd verricht.

SANCTIECOMMISSIE

		Verrichtingen in periode juli 2004 tot en met maart 2005			met		M 11 OF
Naam	Duur cliëntenrelatie	Aantal	Totaalsom in (000) EUR	Soort (1)	[]	Datum schriftelijk verslag	Melding CFI datum
А	16/07/04 – 24/11/04	48	1.708,2	WTR (GBP, SCP, NIP)	[]	-	19/08/05
В	16/06/04 – 28/12/04	29	1.661,2	WTR (GBP, SCP, DKK, SEK, CHF)	[]	23/11/04 en 16/12/04	10/01/05
С	14/10/04 – 28/12/04	28	1.571,6	WTR (GBP, SCP)	[]	23/11/04 en 16/12/04	10/01/05
D	27/09/04 – 09/09/04 01/08/02 – 09/03/05	13 + 5	638,3 (privé) 132,6 (prof.)	WTR (GBP, SCP, NIP)	[]	-	17/06/05
E	14/09/04 – 22/02/05	18	489,1	WTR (GBP)	[]	-	12/04/05
F	17/03/04 - 30/03/05	47	275,7	WTR (GBP)	[]	24/05/05	12/04/05 (dus vóór schriftelijk verslag)
G	16/07/04 – 30/11/04	13	206,4	WTR (GBP)	[]	-	12/04/05
Н	28/07/04 – 21/02/05	8	190,3	WTR (GBP)	[]	-	12/04/05
I	15/02/05 – 23/02/05	3 (waarvan 2 grote)	175,0	WTR (SCP, GBP)	[]	-	06/04/05
J	21/04/04 – 04/03/05	68	112,5	GTR	[]	07/01/05	6/04/05
K	06/05/04 – 10/03/05	32	111,9	WTR (GBP, SCP) GTR	[]	-	11/04/05
L	20/10/03 – 25/03/05	83	110,6	GTR	[]	-	12/04/05

SANCTIECOMMISSIE

Μ	08/12/03 – 06/04/05	99	108,3	GTR	[]	-	12/04/05
N	03/02/05 – 14/02/05	3	104,7	WTR (GBP, SCP)	[]	-	11/04/05
0	07/01/04 – 14/02/05	20	89,3	WTR (GBP, SCP)	[]	-	11/04/05
Р	15/10/99 – 23/02/05	4	86,8	WTR (JPY)	[]	-	-
R	08/03/03- 23/02/05	33	83,9	GTR	[]	27/07/04 en 03/08/04	12/04/05
S	06/07/04- 02/04/05	34	69,3	GTR	[]	-	12/04/05
Т	22/09/04 – 24/03/05	8	64,9	WTR (GBP)	[]	-	12/04/05

⁽¹⁾ WTR = wisseltransacties, GTR = geldtransfers [...]

- 4. Uit de hierboven weergegeven samenvattende tabel blijkt dat achttien van de negentien dossiers het voorwerp hebben uitgemaakt van een melding aan de CFI en dat het overgrote deel van deze meldingen plaatsvond in april 2005. Slechts een minderheid van de meldingen was gebaseerd op een intern verslag.
- 5. Wat haar globale activiteit betreft, heeft X in 2004, met toepassing van de artikelen 10 tot 12 van de wet, 5.594 meldingen aan de CFI verricht (met betrekking tot 362 dossiers); gedurende de eerste drie maanden van 2005 waren er 957 meldingen (met betrekking tot 181 dossiers). In de maanden september tot en met november 2004 werden enkel transacties betreffende bestaande dossiers aan de CFI gemeld, maar werd geen enkel nieuw dossier aan de CFI gemeld.
- 6. In de periode van juli 2004 tot en met maart 2005 oefenden volgende personen de functie van witwasverantwoordelijke uit bij X:

```
- periode juli 2004 tot 2 september 2004: [...].
```

- periode 3 september 2004 tot 31 januari 2005:

[...]

In afwachting van de definitieve invulling van de functie van witwasverantwoordelijke, werd [...] aangeduid als ad interim witwasverantwoordelijke. De taken van de witwasverantwoordelijke werden voor een deel van hun tijdsbesteding waargenomen door [...].

- periode 1 februari 2005 en maart 2005:

Na een opleidingsperiode van twee maanden (december 2004 - januari 2005) a rato van 1 tot 2 dagen per week heeft [...] op 1 februari 2005 de functie van witwasverantwoordelijke op zich genomen. Bij de indiensttreding van [...] werd vastgesteld dat geen gevolg was gegeven aan de interne verslagen gekoppeld aan de verrichtingen die zich sinds september 2004 hadden voorgedaan, zodat [...] bij zijn indiensttreding een inhaalbeweging ten aanzien van bestaande interne verslagen diende in te zetten.

[...]

II. Verloop van de procedure

- 7. Overwegende dat het verloop van de procedure als volgt kan worden samengevat:
- 8. Op 24 mei 2005 heeft het directiecomité van de CBFA, met toepassing van artikel 70, § 1, van de wet van 2 augustus 2002 vastgesteld dat er ernstige aanwijzingen bestaan dat het wisselkantoor X inbreuken heeft begaan op de bepalingen van artikelen 8, 10 en 12 tot 14 van de wet van 11 januari 1993, hetgeen krachtens artikel 22 van dezelfde wet aanleiding kan geven tot het opleggen van een administratieve geldboete; deze beslissing is gebaseerd op de bevindingen van een daaraan voorafgaande inspectie ter plaatse en bijkomend onderzoek door de diensten van de CBFA.

Op 24 mei 2005 besliste het directiecomité van de CBFA, op grond van artikel 70, § 1, van de wet van 2 augustus 2002, om de secretaris-generaal, handelend in zijn hoedanigheid van auditeur, te gelasten een onderzoek ten laste en ten gunste van het dossier te voeren.

Na afloop van zijn onderzoek heeft de auditeur, met toepassing van artikel 71, § 1, van de wet van 2 augustus 2002, X opgeroepen om haar toe te laten haar bemerkingen mee te delen. X heeft haar bemerkingen overgemaakt bij brief van 21 september 2009.

In bijlage bij zijn brief van 2 november 2009 heeft de auditeur zijn verslag overgemaakt aan de sanctiecommissie van de CBFA overeenkomstig artikel 71, § 2, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002.

In zijn brief van 2 november 2009 heeft de auditeur X, overeenkomstig artikel 71, § 2, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002, ingelicht over het feit dat hij op die dag zijn bevindingen had overgemaakt aan de sanctiecommissie en heeft hij haar uitgenodigd om op de zetel van de CBFA kennis te komen nemen van het dossier dat werd samengesteld in het kader van zijn onderzoek. Op 6 november 2009 heeft X inzage in het dossier genomen.

In bijlage bij haar brief van 20 januari 2010 heeft X een memorie van verweer aan de sanctiecommissie overgemaakt.

Op 27 januari 2010 heeft de sanctiecommissie X, vertegenwoordigd door [...], gehoord overeenkomstig artikel 71, § 2, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002.

Op 16 februari 2010 heeft X een aanvullende memorie van verweer ingediend.

III. Ten gronde: onderzoek van mogelijke inbreuken door X

- 9. Overwegende dat, in het licht van de feiten uiteengezet onder punt I., dient te worden onderzocht of X een inbreuk heeft gepleegd op volgende bepalingen van de wet van 11 januari 1993:
 - 1° artikel 8 (onderzoek van ongebruikelijke verrichtingen en intern verslag);
 - 2° artikel 10 (aanwijzing en rol van de verantwoordelijke voor de voorkoming van het witwassen van geld);
 - 3° artikelen 12 tot 14 (kennisgeving van verdachte transacties aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking).

Krachtens artikel 22 van de wet van 11 januari 1993 kan de toezichthoudende overheid, in casu de CBFA, bij niet-naleving van de artikelen 4 tot 19 van deze wet of de ter uitvoering ervan genomen besluiten, een administratieve geldboete opleggen en de beslissingen die ze neemt openbaar maken.

De verwijzingen in deze beslissing naar de artikelen 8, 10, 12 tot 14 en 22 van de wet van 11 januari 1993 betreffen de wettelijke bepalingen, zoals van toepassing op het moment van de feiten, en niet de hernummerde bepalingen van de wet van 11 januari 1993, ingevolge de wet van 18 januari 2010 tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en het Wetboek van vennootschappen, die in werking trad op 5 februari 2010.

- A. Onderzoek naar de werking in de tijd van artikel 8 van de wet
- 10. Onder punt B hieronder wordt onderzocht of X een inbreuk heeft begaan op artikel 8 van de wet. Vooraf dient te worden bepaald of ten aanzien van de feiten, die zich situeren in de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, toepassing wordt gemaakt van deze wetsbepaling voor of na de wetswijziging in 2004.
- 11. Vóór de wetswijziging in 2004 luidde artikel 8 als volgt:

"De [wisselkantoren] stellen een schriftelijk verslag op over elke verrichting die, inzonderheid door haar natuur of door haar ongebruikelijk karakter ten aanzien van de activiteiten van de cliënt, zou kunnen verband houden met het witwassen van geld; dit verslag wordt voor bewaring gedurende [ten minste vijf jaar] toegestuurd aan de personen [die binnen het wisselkantoor verantwoordelijk zijn voor de toepassing van deze wet].

Na advies van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen en de Cel voor financiële informatieverwerking, kan de Koning een lijst opstellen van verrichtingen inzake deviezen die specifiek geacht worden verband te houden met het witwassen van geld en waarover de [wisselkantoren] een schriftelijk verslag moeten opstellen dat [wordt toegestuurd] aan de personen [die binnen het wisselkantoor verantwoordelijk zijn voor de toepassing van deze wet]."

12. Deze bepaling werd als volgt gewijzigd door de wet van 12 januari 2004.

"De [wisselkantoren] onderzoeken met een bijzondere aandacht elke verrichting die ze, uit hun aard of door hun ongebruikelijk karakter gelet op de activiteiten van de cliënt, de begeleidende omstandigheden of de hoedanigheid van de betrokken personen, bijzonder vatbaar achten voor het witwassen van geld of voor de financiering van terrorisme.

De [wisselkantoren] stellen een schriftelijk verslag op over dit onderzoek; dit verslag wordt toegestuurd aan [de] personen [die binnen het wisselkantoor verantwoordelijk zijn voor de toepassing van deze wet] voor bewaring gedurende [ten minste vijf jaar].

Na advies van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen en de Cel voor financiële informatieverwerking, kan de Koning een lijst opstellen van verrichtingen inzake deviezen die specifiek geacht worden verband te houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme en waarover de [wisselkantoren] een schriftelijk verslag moeten opstellen, dat [wordt toegestuurd] aan de personen [die binnen het wisselkantoor verantwoordelijk zijn voor de toepassing van deze wet]."

13. In vergelijking met de vroegere wettelijke bepaling preciseert de nieuwe versie van artikel 8 van de wet de waakzaamheidsplicht van de wisselkantoren voor ongebruikelijke transacties en de daarmee samenhangende interne verslagplicht. Krachtens de nieuwe wettekst moeten de wisselkantoren "met bijzondere aandacht" elke verrichting onderzoeken die ongebruikelijk is.

Het gewijzigde artikel 8 is in werking getreden op 2 februari 2004, dit is de tiende dag na de bekendmaking van de wet van 12 januari 2004 in het Belgisch Staatsblad. De wet van 12 januari 2004 voorziet niet in een overgangsperiode voor de gewijzigde omschrijving van de in artikel 8 geregelde waakzaamheidsverplichting en de daarmee samenhangende verplichting een intern verslag op te stellen. Dergelijke overgangsregeling is enkel voorzien wat de in artikel 4 van de wet geregelde identificatie en de controle van de identiteit betreft: artikel 38 van de wet van 12 januari 2004 voorziet in een overgangstermijn van één jaar vanaf 2 februari 2004 voor de door de wet van 12 januari 2004 in artikel 4 van de wet doorgevoerde wijziging.

De tekst van de wetswijziging noch de parlementaire voorbereiding ervan geven enige aanwijzing dat de uitwerking van artikel 8 zou zijn opgeschort tot de CBFA of de Koning uitvoeringsbepalingen met betrekking tot die bepaling heeft getroffen. Het nieuwe artikel 8 kan bovendien autonoom worden toegepast, zonder dat de Koning of de CBFA bij reglement bepalingen tot uitvoering van dit artikel heeft getroffen.

Vermits de wetswijziging in werking is getreden op 2 februari 2004 en de feiten in een latere periode (juli 2004 tot en met maart 2005) hebben plaatsgevonden, wordt in deze beslissing toepassing gemaakt van artikel 8 van de wet, als gewijzigd door de wet van 12 januari 2004. Deze werkwijze sluit aan bij de nota van de diensten van de CBFA op basis waarvan het directiecomité van de CBFA de auditeur heeft gevat. De omstandigheid dat de auditeur de feiten heeft beoordeeld in het licht van de oude wet belet niet dat deze toetsing relevant blijft. Zoals hierboven toegelicht, vormt de nieuwe wet immers een precisering van de oude wet zodat een overtreding op de oude wet zonder twijfel een overtreding van de nieuwe wet inhoudt.

14. Op grond van haar algemene bevoegdheid om bij wijze van circulaires alle maatregelen te nemen ter verduidelijking van de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen die ze controleert (artikel 49, § 3, van de wet van 2 augustus 2002) heeft de CBFA een aantal circulaires inzake witwaspreventie gericht aan de wisselkantoren. Op het moment van de feiten betrof het meer bepaald de *circulaire van de toenmalige CBF D1/WB 99/1 van 3 mei 1999* met de "gecoördineerde instructies in verband met de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, conform de wet van 11 januari 1993" (hierna: "circulaire 99/1").

Het latere reglement van de CBFA van 27 juli 2004 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, noch de circulaire van de CBFA PPB 2004/8 - D. 250 van 22 november 2004 vinden in deze zaak toepassing. De feiten strekken zich immers uit van juli 2004 tot en met mei 2005, terwijl dit reglement en deze circulaire slechts in december 2005/december 2006 uitwerking hadden, wat de precisering van artikel 8 van de wet betreft.

- B. Onderzoek van mogelijke inbreuken door X op artikelen 8 en 12 tot 14 van de wet
- B.1. Draagwijdte van artikelen 8 en 12 tot 14 van de wet
- 15. Krachtens het hoger geciteerde artikel 8 van de wet zijn de wisselkantoren er toe gehouden elke ongebruikelijke transactie met bijzondere aandacht te onderzoeken en hierover een verslag op te stellen.

Met het oog op een doeltreffende bestrijding van het witwassen van geld voorziet de wet bovendien in een mechanisme van informatieverstrekking tussen de wisselkantoren en de CFI.

De ongebruikelijke transacties in de zin van artikel 8 dienen aan de CFI te worden gemeld wanneer de wisselkantoren, in het bijzonder de witwasverantwoordelijke binnen elke instelling, ze als verdacht beschouwen in de zin van artikelen 12 tot 14 van de wet (Cel voor Financiële Informatieverwerking, *3e Activiteitenverslag 1995/1996*, 13).

Met toepassing van artikel 12 van voormelde wet brengen wisselkantoren, wanneer zij weten of vermoeden dat een uit te voeren verrichting verband houdt met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, dit, vooraleer de verrichting uit te voeren, ter kennis van de CFI. In de praktijk is het niet steeds mogelijk de CFI op de hoogte te brengen van een verrichting vóór de uitvoering ervan. Wanneer dit het geval is, "hetzij omdat het niet mogelijk is de uitvoering van de verrichting, gezien haar aard, uit te stellen, hetzij omdat uitstel van aard zou kunnen zijn de vervolging van de begunstigden van het vermeende witwassen van geld en de vermeende financiering van terrorisme te beletten", laat artikel 13 van de wet toe de CFI onmiddellijk na de uitvoering in kennis te stellen.

Wanneer de wisselkantoren, los van de uitvoering van een welbepaalde verrichting, een feit bekend wordt dat op witwassen van geld of op de financiering van terrorisme zou kunnen wijzen, brengen zij dit, conform artikel 14 van de wet, onmiddellijk ter kennis van de CFI.

16. In haar verweer roept X in dat voornoemd artikel 8 van de wet geen normatieve werking zou hebben en moeilijk toe te passen zou zijn, omwille van het ontbreken van enige toelichting of uitvoeringsreglementering. Ze meent dat een onderneming op basis van artikel 8 niet kan worden gesanctioneerd. Zij is eveneens van oordeel dat op haar hoogstens een zorgvuldigheidsplicht rust om een passend cliënt-acceptatiebeleid te voeren om ongebruikelijke transacties te voorkomen en indien deze zich toch manifesteren een verslag op te stellen. In dit verband oordeelt ze dat ze aan haar zorgvuldigheidsplicht heeft voldaan door middelen (zoals o.m. procedures en instructies) te beschikking te stellen om transacties te rapporteren.

Dit standpunt vindt evenwel geen steun in de tekst van artikel 8 van de wet die duidelijk bepaalt dat de wisselkantoren elke verrichting met bijzondere aandacht moeten onderzoeken die ze, gelet op een aantal door de wet bepaalde criteria, bijzonder vatbaar achten voor witwassen van geld en van dit onderzoek een verslag moeten opmaken. Artikel 22 van de wet bepaalt voorts uitdrukkelijk dat de niet-naleving van o.m. artikel 8 van de wet door de CBFA kan worden gesanctioneerd. Artikel 8, derde lid, van de wet machtigt de Koning om uitvoeringsmaatregelen te treffen maar de bindende kracht van de in artikel 8 bepaalde verplichtingen is niet afhankelijk van het gebruik van deze reglementaire bevoegdheid die trouwens slechts een mogelijkheid voor de Koning is.

Gevolggevend aan de uitdrukkelijke wil van de wetgever dat, per categorie van financiële ondernemingen, specifieke maatregelen van technische aard bij de witwaswet worden getroffen (*Parl. St.*, Senaat, 1991-1992, nr. 468/1, 10) en dat richtlijnen worden verstrekt over de gevallen waarbij een intern verslag moet worden opgemaakt (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nr. 1335/1, 13) heeft de CBF in haar voornoemde circulaire 99/1 van 3 mei 1999 een indicatieve lijst van ongebruikelijke transacties opgemaakt. Deze circulaire van de CBF biedt een leidraad ter verduidelijking van de wettelijke bepalingen en omvat de volgende lijst van ongebruikelijke transacties van manuele wissel of van geldoverdracht:

- opsplitsing, zonder aannemelijke reden, van een manuele wisselverrichting in verschillende afzonderlijke verrichtingen alsook herhaalde, binnen een korte tijdspanne uitgevoerde verrichtingen voor kleine bedragen die echter in totaal een groot bedrag vertegenwoordigen;
- 2) verrichtingen waarmee grote bedragen in deviezen zijn gemoeid en die in kleine bankbiljetten worden uitgevoerd; omruiling van kleine bankbiljetten voor grote bankbiljetten, wanneer het om grote bedragen gaat, of omruiling van grote bedragen die de cliënt op voorhand niet heeft geteld; tegelijkertijd grote bedragen aanbieden in verschillende deviezen;
- 3) manuele omruiling van deviezen voor andere deviezen (in voorkomend geval via BEF), wanneer het gaat om grote bedragen in deviezen die in België weinig courant zijn (bijvoorbeeld Scandinavische munten, Schotse of Noord-Ierse ponden) of verrichtingen waarbij grote bedragen zonder aannemelijke reden worden omgewisseld in Nederlandse guldens;

- 4) inschakelen van tussenpersonen, met andere woorden, hetzij personen die zonder plausibele uitleg grote manuele wisselverrichtingen uitvoeren voor rekening van derden of waarvan kan worden aangenomen dat zij voor derden worden uitgevoerd, hetzij personen die worden vergezeld door een derde die toezicht houdt op de verrichting en weigert zijn identiteit kenbaar te maken;
- 5) manuele wisselverrichtingen waarbij stukken van dubieuze herkomst of zelfs valse identiteitsbewijzen worden gebruikt, of waarvoor problemen rijzen bij de identificatie van de cliënt;
- 6) manuele wisselverrichtingen voor grote bedragen en zeker in contanten, die worden uitgevoerd door een natuurlijke persoon, zonder gekend economisch motief gelet op de beroepsbedrijvigheid die de cliënt opgeeft of buiten verhouding tot die bedrijvigheid;
- 7) manuele wisselverrichtingen die uitgevoerd zouden kunnen worden voor rekening van postbusvennootschappen;
- 8) manuele wisselverrichtingen waarvoor enig economisch belang om de verrichting in België uit te voeren, lijkt te ontbreken;
- 9) ongebruikelijke manuele wisselverrichtingen gelet op de gebruikelijke activiteiten van het wisselkantoor of zijn agentschap waarop een beroep wordt gedaan, bijvoorbeeld door hun omvang en/of door de aard van de deviezen die worden omgewisseld, en waarvoor de cliënt de achtergrond of de doelstelling weigert toe te lichten;
- 10) manuele wisselverrichtingen waarbij de cliënt zich verdacht gedraagt en weinig belangstelling toont voor de wisselkoers of de aangerekende provisies, hoewel het om grote bedragen gaat;
- 11) grote of herhaalde geldoverdrachten die worden uitgevoerd zonder economische reden en waarbij landen zijn betrokken die bekendstaan als drugsproducenten of witwascentra, of die dezelfde begunstigden hebben;
- 12) geldoverdrachten waarbij moeilijk informatie kan worden ingewonnen over de begunstigden of waarvoor duidelijk fictieve namen worden gebruikt.

De in de circulaire vermelde lijst strekt er toe bij te dragen tot het vergemakkelijken van de taak van de werknemers van de financiële ondernemingen vermits ze aan de hand van een aantal objectieve criteria kunnen oordelen of het gaat om een verrichting waarover een geschreven verslag aan de witwasverantwoordelijke moet worden gericht. Er kan worden opgemerkt dat deze circulaire reeds meer dan vijf jaar voor de in deze zaak onderzochte feiten aan de wisselkantoren was overgemaakt. De in de circulaire opgenomen lijst van ongebruikelijke transacties maakt trouwens deel uit van de op het moment van de feiten van toepassing zijnde interne procedures van X aangaande de opstelling van interne verslagen.

Gelet op wat voorafgaat, dient de door X ingeroepen grief als ongegrond te worden beschouwd.

- B.2. Analyse van de transacties in het licht van de artikelen 8 en 12 tot 14 van de wet
- 17. Hierna worden de kenmerken van elk van de negentien onderzochte cliëntendossiers weergegeven en geanalyseerd.

In de individuele analyse per dossier wordt in de eerste plaats beoordeeld of er sprake was van een ongebruikelijke transactie die X, overeenkomstig artikel 8 van de wet, met bijzondere aandacht had moeten onderzoeken en waarover zij een schriftelijk verslag had moeten opstellen.

De conclusie of X al dan niet conform de wet heeft gehandeld, geschiedt uitsluitend aan de hand van de bewoordingen van de toepasselijke wettelijke bepalingen.

In de tweede plaats wordt per dossier beoordeeld of er sprake was van een verdachte transactie waarbij een melding aan de CFI had moeten gebeuren overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 14 van diezelfde wet.

De beoordeling in het licht van artikelen 8 en 12 tot 14 van de wet geschiedt op basis van de gegevens waarover X beschikte op het ogenblik waarop de verrichtingen plaatsvonden. Het betreft bijgevolg geen controle "a posteriori" in tegenstelling tot wat X in haar verweer schijnt aan te geven.

Verwijzingen in de analyse naar de lijst van ongebruikelijke transacties waarvan sprake in de circulaire 99/1 van de CBF vormen louter een indicatie. Voor de beoordeling en conclusie wordt enkel rekening gehouden met de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode (de verrichtingen in de periode van juli 2004 tot en met maart 2005).

<u> </u>			
Adres	[]		
Nationaliteit	[]		
Activiteit	[]		
Aard van de transacties	Grote wisseltransacties in contanten (aankoop door het wisselkantoor van GBP, SCP, NIP).		
Aantal transacties	48		
Agentschap	[]		
Datum van de eerste transactie	16 juli 2004		
Datum van de laatste transactie	24 november 2004		
Totaalbedrag	1.708,2 (000) EUR		
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	127,1 (000) EUR op 25 oktober 2004 (aankoop van Schotse pond door het wisselkantoor)		
Datum schriftelijk verslag	Geen		
Datum melding aan de CFI	19 augustus 2005		
Datum mededeling informatie aan de Federale Politie	26 januari 2005		

- Uit het transactieoverzicht blijkt dat het ging om grote bedragen (soms meer dan 50.000,00 EUR en 100.000,00 EUR) en om zeer snel opeenvolgende transacties (zes transacties in augustus 2004, zeven transacties in september 2004, waaronder transacties op 7 en 8 september).
- Het dossier van X bevat als informatie over de activiteit van de cliënt enkele documenten van een [...]. Het verband met de wisselverrichtingen van de cliënt blijft evenwel onduidelijk (Waar wordt deze activiteit uitgeoefend?; Waaruit bestaat de cliënteel?; [...].
- Er werd gebruikgemaakt van een tussenpersoon, met name [...] .
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 3, 4, 6, 7, 8 en 9 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- Reeds ten tijde van de eerste verrichtingen in juli 2004 had een schriftelijk verslag moeten worden opgesteld. Het ging immers om verrichtingen met een omvang van meer dan 10.000,00 EUR zonder duidelijkheid omtrent de band met een legitieme economische activiteit.
- In juli 2004 diende eveneens een melding aan de CFI te gebeuren. Hoewel het wisselkantoor begin 2005 een vraag ontving van de Federale Politie, gebeurde ook op dat ogenblik geen kennisgeving aan de CFI. Een melding vond pas plaats op 19 augustus 2005.

<u>B</u>	
Adres	[]

Nationaliteit	[]
Activiteit	Niet gekend
Aard van de transacties	Meerdere grote wisseltransacties in contanten zonder gekend economisch motief (voornamelijk aankoop door het wisselkantoor van Engelse en Schotse ponden).
Aantal transacties	29
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	16 juni 2004
Datum van de laatste transactie	28 december 2004
Totaalbedrag	1.661,2 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	149,8 (000) EUR op 12 november 2004
Datum schriftelijk verslag	23 november 2004 en 16 december 2004
Datum melding aan de CFI	10 januari 2005

- Het betrof wisselverrichtingen voor grote bedragen Engelse pond en Zweedse kroon, samen met kleinere bedragen Schotse pond en Zwitserse frank.
- De verrichtingen werden uitgevoerd door een jonge persoon uit [...].
- Het dossier bevat geen enkele aanduiding over het economisch motief van de verrichtingen.
- Het dossier X (melding aan de CFI) vermeldt dat er een vermoedelijke samenwerking is met [...].
- De verrichtingen betreffen bedragen die meestal substantieel hoger zijn dan 10.000,00 EUR.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 1, 3, 4, 6, 8 en 9 op de lijst in de circulaire 99/1, zie *supra*, randnummer 16).
- Vanaf midden oktober 2004 vonden talrijke snel opeenvolgende transacties plaats voor zeer grote bedragen (zestien verrichtingen tussen midden oktober en eind december).

CONCLUSIE

<u>Inbreuken op de verplichtingen van de wet van 11 januari 1993</u>: artikel 8 (laattijdig opstellen van een schriftelijk verslag) en artikelen 12 tot en met 14 (laattijdige kennisgeving aan de CFI).

Indien enkel wordt gekeken naar de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode, met name de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, kan het volgende gesteld worden:

- Op 9 juli 2004 vond een verrichting plaats ten bedrage van 17.581,20 EUR. Vermits geen economisch motief gekend was, had X op dat ogenblik moeten overgaan tot de opmaak van een schriftelijk verslag hieromtrent, gevolgd door een melding aan de CFI.
- Het eerste schriftelijk verslag werd evenwel pas op 23 november 2004 opgesteld (na de tiende verrichting), terwijl de CFI pas op 10 januari 2005 in kennis werd gesteld.

Opgemerkt kan worden dat ook in juni 2004 een significante verrichting plaatsvond, met name een verrichting ten bedrage van 35.680,00 EUR. Deze verrichting valt evenwel buiten de saisine van de auditeur

<u>©</u>				
Adres	[]			
Nationaliteit	[]			
Activiteit	Onbekend			
Aard van de transacties	Meerdere grote transacties in contanten zonder gekend economisch motief (voornamelijk aankoop door het wisselkantoor van grote bedragen in Engelse ponden en kleinere bedragen in Schotse ponden)			
Aantal transacties	28			
Agentschap	[]			
Datum van de eerste transactie	14 oktober 2004			
Datum van de laatste transactie	28 december 2004			
Totaalbedrag in EUR	1.571,6 (000) EUR			
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	139,1 (000) EUR op 16 november 2004			
Datum schriftelijk verslag	23 november 2004 en 16 december 2004			
Datum melding aan de CFI	10 januari 2005			
ANALYSE				

- Het ging om wisselverrichtingen voor grote bedragen Engelse ponden samen met kleinere bedragen Schotse pond.
- De verrichtingen werden uitgevoerd door een jonge persoon uit Amsterdam (geboren in 1980).
- Het dossier bevat geen enkele aanduiding over het economisch motief van de verrichtingen.
- In de melding aan de CFI door X heeft X vermeld dat er een vermoedelijke samenwerking is met
 [...].
- De verrichtingen hadden een omvang die meestal substantieel méér bedroeg dan 10.000,00 EUR.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 1, 3, 4, 6, 8 en 9 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- Een schriftelijk verslag had moeten opgesteld worden uiterlijk begin november 2004. Op dat ogenblik vonden namelijk al vier verrichtingen plaats voor respectievelijk 71.285,00 EUR (14/10/04), 69.572,00 EUR (2/11/04), 70.493,00 EUR (3/11/04) en 118.707,00 EUR (4/11/04) en dit zonder enig gekend economisch motief. Op dat ogenblik diende ook een melding te gebeuren aan de CFI.
- Een eerste schriftelijk verslag werd evenwel pas opgesteld op 23 november 2004 (na de negende verrichting); de melding aan de CFI gebeurde pas op 10 januari 2005.

<u>D</u>			
Adres	– []		
Nationaliteit	[]		
Activiteit	[]		
Aard van de transacties	Het gaat om grote wisseltransacties zonder duidelijk gekend economisch motief (aankoop door het wisselkantoor van Engelse en Schotse ponden).		
Aantal transacties	120. Het betreft het totaal aantal verrichtingen van deze cliënt bij het wisselkantoor, d.w.z. zowel de verrichtingen tijdens de door de saisine geviseerde periode als de periode daarbuiten. Tijdens de door de saisine geviseerde periode vonden 13 verrichtingen plaats ("privé") en 5 verrichtingen ("bedrijf") (zie <i>supra</i> , tabel randnummer 3).		
Agentschap	[]		
Datum van de eerste transactie	21/5/2004 (privé) en 1/8/2002 (Stealth Records BVBA)		
Datum van de laatste transactie	2/6/2005		
Totaalbedrag	Privétransacties voor een globaal bedrag van 771.841,00 EUR en transacties "bedrijf" voor 896.084,00 EUR		
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	217,3 (000) EUR op 31 augustus 2004		
Datum schriftelijk verslag	Geen		
Datum melding aan de CFI	17 juni 2005		
ANALYSE			

- Het ging om grote wisseltransacties zonder duidelijk gekend economisch motief. Het verband met de statuten van [...] is onduidelijk. Het verband tussen [...] en [...] is evenmin duidelijk.
- De <u>privétransacties</u> vonden plaats tussen 21 mei 2004 en 9 maart 2005 (omwisseling van Engelse pond, Schotse pond en Noord-Ierse pond). Het ging telkens om grote bedragen (21 mei 2004: 72.463,77 EUR; 24 mei 2004: 37.681,16 EUR en 10.664,23 EUR; 27 augustus 2004: 43.480,00 EUR; 28 augustus 2004: 78.002,00 EUR; 30 augustus 2004: 9.855,00 EUR, 103.757,00 EUR en 11.644,00 EUR; 31 augustus 2004: 217.304,00 EUR; enzovoort).
- Daarnaast zijn er talloze <u>verrichtingen [...] "bedrijf"</u> en dit reeds vanaf 1 augustus 2002. Het ging hierbij om kleinere bedragen dan de privétransacties, maar de transacties volgden elkaar zeer snel op (vaak om de drie dagen).
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 1, 3 en 6 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

<u>Inbreuken op de verplichtingen van de wet van 11 januari 1993</u>: artikel 8 (geen schriftelijk verslag) en artikelen 12 tot en met 14 (laattijdige kennisgeving aan de CFI).

Indien enkel wordt gekeken naar de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode, met name de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, kan het volgende gesteld worden:

- Wat betreft de privétransacties: Eind augustus 2004 vonden verschillende belangrijke verrichtingen plaats zonder duidelijk economisch motief, met name verrichtingen voor 43.480,31 EUR, 78.002,24 EUR, 11.644,83 EUR en 103.757,23 EUR, 9.855,49 EUR en 217.304,35 EUR. X had op dat ogenblik moeten overgaan tot de opmaak van een schriftelijk verslag omtrent deze verrichtingen. Een melding aan de CFI diende toen eveneens te gebeuren.
- Wat betreft de verrichtingen "bedrijf": X had in september 2004 een schriftelijk verslag dienen op te stellen omtrent de verrichtingen voor 10.053,62 EUR en 25.756,27 EUR. Er was voor deze verrichtingen immers geen duidelijk economisch motief voorhanden. De CFI had op dat ogenblik ook op de hoogte moeten worden gebracht.
- X heeft evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld, noch omtrent de privétransacties noch aangaande de verrichtingen "bedrijf". Een melding aan de CFI vond pas plaats op 17 juni 2005, waarbij zowel de "privé"-transacties als de verrichtingen "bedrijf" werden gemeld.

Indien daarentegen <u>alle</u> verrichtingen in dit cliëntendossier in beschouwing worden genomen - dus ook deze die buiten de saisine van de auditeur vallen - kan het volgende opgemerkt worden:

- Wat betreft de privétransacties: In mei 2004 vonden significante transacties plaats zonder duidelijk economisch motief, met name verrichtingen ten bedrage van 72.463,00 EUR, 37.681,00 EUR en 10.664,00 EUR.
- Wat betreft de verrichtingen "bedrijf": In september 2002 volgden meerdere belangrijke verrichtingen elkaar op, eveneens zonder duidelijk economisch motief.

[] [] Niet gekend
Niet gekend
Charle Wisselfus and State Complete and Albert Misselfus Annual Charles
Grote wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van Engelse ponden)
18
[]
14 september 2004
22 februari 2005
489,1 (000) EUR
31,7 (000) EUR op 16 september 2004
Geen
14 22 48 31

- Het betrof hier grote wisseltransacties in Engelse ponden.
- De eerste twee verrichtingen vonden plaats op 14 september 2004 met een tussentijd van 2u 37min en hadden een hoegrootheid van respectievelijk 14.460,00 EUR en 17.376,00 EUR. Daarna ging het telkens om verrichtingen voor een bedrag groter dan 25.000,00 EUR. Alle verrichtingen werden uitgevoerd in hetzelfde kantoor [...].
- Het betreft verrichtingen zonder enig gekend economisch motief, die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld. Het dossier van het wisselkantoor bevat geen enkele aanduiding over de aard van de activiteit.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 1, 6 en 8 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).
- De cliënte draagt dezelfde naam als een andere cliënt van het wisselkantoor die ook belangrijke wisseltransacties verricht heeft zonder enig gekend economisch motief [...]; zie hierna).

CONCLUSIE

- Reeds ten tijde van de eerste verrichtingen in september 2004 had het wisselkantoor het ongebruikelijke/verdachte karakter van de verrichtingen moeten onderkennen en dit omwille van de aard van de verrichtingen, hun belangrijkheid en het feit dat de eerste twee verrichtingen op dezelfde dag gebeurden met een kort interval en de afwezigheid van een economische motivering. X had op dat ogenblik een schriftelijk verslag moeten opstellen en overgaan tot melding aan de CFI.
- X heeft evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld en ging pas in april 2005 over tot een melding aan de CFI.

<u>E</u>				
[]				
[]				
[]				
Wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van hoofdzakelijk Engelse ponden)				
47				
[]				
17 maart 2004				
30 maart 2005				
275,7 (000) EUR				
21,5 (000) EUR op 7 december 2004				
24 mei 2005				
12 april 2005				

- Het ging hier om wisseltransacties, hoofdzakelijk in Engelse ponden.
- Vanaf 14 oktober 2004 vonden meerdere transacties per maand plaats. De transacties grepen soms plaats op opeenvolgende dagen en betroffen substantiële bedragen. Bij wijze van voorbeeld wordt verwezen naar de verrichtingen op 14 oktober 2004 (15.456,00 EUR), 22 oktober 2004 (13.150,00 EUR), 3 november 2004 (17.608,00 EUR), 4 november 2004 (17.268,00 EUR).
- Het verband tussen deze transacties en de documenten in het dossier [...] is onduidelijk. Het gaat bijgevolg om transacties zonder duidelijk economisch motief.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 1 en 6 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- X had een schriftelijk verslag moeten opstellen in oktober 2004, maar zeker in november 2004.
 Een melding aan de CFI diende toen eveneens te gebeuren.
- Een schriftelijk verslag werd evenwel pas opgemaakt op 24 mei 2005. Een melding aan de CFI gebeurde op een vroeger tijdstip, met name op 12 april 2005.

<u>©</u>				
Adres	[]			
Nationaliteit	[]			
Activiteit	Onbekend			
Aard van de transacties	Wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van hoofdzakelijk Engelse ponden)			
Aantal transacties	13			
Agentschap	[]			
Datum van de eerste transactie	16 juli 2004			
Datum van de laatste transactie	30 november 2004			
Totaalbedrag	206,4 (000) EUR			
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	31,1 (000) EUR op 15.09.2004			
Datum schriftelijk verslag	Geen			
Datum melding aan de CFI	12 april 2005			

- Het ging in casu om ongebruikelijke en snel opeenvolgende verrichtingen voor grote bedragen. Bij wijze van voorbeeld kan verwezen worden naar 16 juli 2004 (14.800,00 EUR), 15 september 2004 (28.964,00 EUR en 31.094,00 EUR), 23 september 2004 (7.109,00 EUR en 7.203,00 EUR), 27 oktober 2004 (28.388,00 EUR) en 30 oktober 2004 (21.255,00 EUR).
- Er vonden verrichtingen plaats op dezelfde dag (zie 15 september 2004) in [...]en in [...].
- De cliënt draagt dezelfde naam als een andere cliënte van het wisselkantoor die ook belangrijke wisseltransacties verricht zonder enig bekend economisch motief en die afkomstig is van dezelfde [....]; zie hoger).
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 1, 6 en 8 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).
- Het dossier bevat geen enkele aanduiding over de economische motivering van de verrichtingen.

CONCLUSIE

- X had een schriftelijk verslag moeten opstellen na de verrichtingen d.d. 15 september 2004. Die dag vonden immers twee grote verrichtingen in twee verschillende kantoren plaats, zonder gekend economisch motief en door een persoon met adres in Roemenië. Een melding aan de CFI diende toen ook te gebeuren.
- Er werd evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld en de melding aan de CFI dateert van 12 april 2005.

Ħ				
Adres	[]			
Nationaliteit	[]			
Activiteit	Onbekend			
Aard van de transacties	Wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van Engelse ponden)			
Aantal transacties	8			
Agentschap	[]			
Datum van de eerste transactie	28 juli 2004			
Datum van de laatste transactie	21 februari 2005			
Totaalbedrag	190,3 (000) EUR			
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	36 (000) EUR op 17.12.2004			
Datum schriftelijk verslag	Geen			
Datum melding aan de CFI	12 april 2005			

- Tussen 28 juli 2004 en 18 augustus 2004 vonden vier grote transacties plaats (17.863,00 EUR; 11.920,00 EUR; 29.357,00 EUR; 21.917,00 EUR), zonder enig gekend economisch motief. De overige transacties vonden plaats op 17/12/2004 (35.967,00 EUR), 17/2/2005 (28.543,00 EUR), 18/2/2005 (28.637,00 EUR) en 21/2/2005 (16.124,00 EUR).
- Het dossier bevat geen enkele aanduiding over de activiteit van de cliënt.
- De cliënt is een persoon met de [...] en met adres in [...]
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 6 en 8 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- Een schriftelijk verslag had moeten worden opgesteld in juli 2004 en dit omwille van de aard van de verrichtingen, hun belangrijkheid, de afwezigheid van een economische motivering en het profiel van de cliënt. Een melding aan de CFI diende toen eveneens te gebeuren.
- X stelde evenwel geen schriftelijk verslag op en ging pas over tot een melding aan de CFI op 12 april 2005.

L				
Adres	[]			
Nationaliteit	[]			
Activiteit	Onbekend			
Aard van de transacties	Wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van Engelse ponden en - in één geval - van Schotse ponden)			
Aantal transacties	3			
Agentschap	[]			
Datum van de eerste transactie	15 februari 2005			
Datum van de laatste transactie	23 februari 2005			
Totaalbedrag	175,0 (000) EUR			
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	130,4 (000) EUR op 23 februari 2005			
Datum schriftelijk verslag	Geen			
Datum melding aan de CFI	6 april 2005			

- Het ging in casu om drie transacties waarvan twee grote op 15 en 23 februari 2005 (voor respectievelijk 44.553,00 EUR en 130.382,00 EUR).
- De cliënt is een persoon met de Nederlandse nationaliteit en met adres in [...].
- Het dossier bevat geen informatie over de economische motivering van de transacties.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 3, 6 en 8 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- Gelet op de omvang van de verrichtingen, de transacties binnen een korte tijdsspanne, de woonplaats van de cliënt en het ontbreken van een gekend economisch motief in diens hoofde, had een schriftelijk verslag moeten worden opgesteld bij de eerste verrichting d.d. 15 februari 2005. Deze verrichting had immers een omvang van 44.553,00 EUR. X had op dit ogenblik ook een melding moeten doen aan de CFI.
- Er werd evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld en een melding aan de CFI vond pas plaats op 6 april 2005.

<u> 7</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	[]
Aard van de transacties	Talrijke geldtransfers
Aantal transacties	68
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	21 april 2004
Datum van de laatste transactie	4 maart 2005
Totaalbedrag	112,5 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	5,5 (000) EUR op 3 september 2004
Datum schriftelijk verslag	7 januari 2005
Datum melding aan de CFI	6 april 2005

- De cliënt stuurde wekelijks geld op naar dezelfde persoon in [...]. Het ging hierbij meestal om bedragen van meer dan 1.000,00 EUR. Er is geen duidelijke economische reden.
- Het dossier bevat de statuten van een [...] die opgericht werd op 15 november 2004. Talrijke verrichtingen gebeurden echter reeds voordien. Het verband tussen de verrichtingen en de activiteit is derhalve onduidelijk.

CONCLUSIE

<u>Inbreuken op de verplichtingen van de wet van 11 januari 1993</u>: artikel 8 (laattijdig opstellen van een schriftelijk verslag) en artikelen 12 tot en met 14 (laattijdige kennisgeving aan de CFI).

Indien enkel wordt gekeken naar de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode, met name de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, kan het volgende gesteld worden:

- X had in juli 2004 een schriftelijk verslag moeten opstellen vermits in de loop van die maand vijf verrichtingen plaatsgrepen zonder enige economische motivering. Het wisselkantoor had op dat ogenblik eveneens de CFI moeten inlichten.
- X stelde evenwel pas een schriftelijk verslag op 7 januari 2005. Een melding aan de CFI gebeurde op 6 april 2005. Het is opmerkelijk dat drie maanden verstreken tussen het schriftelijk verslag en de melding aan de CFI.

Er dient opgemerkt dat ook in juni 2004 vier verrichtingen zonder economische motivering plaatsvonden. Deze vallen evenwel buiten de door de saisine geviseerde periode.

<u>K</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	Onbekend
Aard van de transacties	Meerdere grote wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van Engelse ponden en Schotse ponden) en geldtransfers die maandelijks of soms meermaals per maand plaatsgrijpen. Voor geen van beide types verrichtingen is een gekend economisch motief voorhanden.
Aantal transacties	32
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	6 mei 2004
Datum van de laatste transactie	10 maart 2005
Totaalbedrag	111,9 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	8,5 (000) EUR op 20 december 2004
Datum schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	11 april 2005
ANALYCE	

- Vanaf 2 september 2004 vonden wisselverrichtingen met een substantiële omvang plaats in Engelse en Schotse pond. Meer specifiek ging het om verrichtingen op 2 september (7.674,00 EUR + 817,00 EUR), 14 september (8.368,00 EUR), 18 oktober (8.412,00 EUR), 20 oktober (8.414,00 EUR) en 27 oktober (8.290,00 EUR). Tot en met 10 november 2005 volgden gelijkaardige verrichtingen.
- De cliënt is een persoon met [...] nationaliteit. De melding van X aan de CFI vermeldt een adres in [...]; een ander document (borderel geldtransfer met [...] als verzender) vermeldt daarentegen een adres in [...].
- Er is geen enkele informatie voorhanden met betrekking tot de economische activiteit.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 3, 6 en 8 op de lijst in de circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- Gelet op de aard van de transacties (meerdere transacties per maand voor substantiële bedragen) en de afwezigheid van een gekend economisch motief, had X uiterlijk in oktober 2004 een schriftelijk verslag aangaande de verrichtingen moeten opstellen en hieromtrent een kennisgeving richten aan de CFI.
- Er werd evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld en een melding aan de CFI greep pas op 11 april 2005 plaats.

<u>L</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	[]"
Aard van de transacties	Meerdere grote geldverzendingen zonder gekend economisch motief
Aantal transacties	83
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	20 oktober 2003
Datum van de laatste transactie	25 maart 2005
Totaalbedrag	110,6 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	5,4 (000) EUR op 11 januari 2005
Datum schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	12 april 2005
ANALYSE	

- Vanaf mei 2004 grepen meerdere geldzendingen per maand plaats. Het ging hierbij om bedragen die zich qua omvang grosso modo tussen de 1.000,00 EUR en 2.000,00 EUR situeerden. Nadien volgden geldverzendingen ter waarde van meerdere duizenden EUR, waarvan de grootste 5.400,00 EUR bedroeg.
- In de lijst in bijlage bij de aan de basis van de saisine liggende nota van het departement prudentiële controle met de negentien dossiers wordt bij de rubriek "omschrijving profiel cliënt " vermeld [...]. Deze lijst is gebaseerd op informatie van X, het gaat nl. om een selectie van cliënten op basis van speciënverrichtingen. Het dossier van het wisselkantoor bevat verder geen document met betrekking tot de activiteit.

CONCLUSIE

<u>Inbreuken op de verplichtingen van de wet van 11 januari 1993</u>: artikel 8 (geen schriftelijk verslag) en artikelen 12 tot en met 14 (laattijdige kennisgeving aan de CFI).

Indien enkel wordt gekeken naar de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode, met name de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, kan het volgende gesteld worden:

- X had een schriftelijk verslag moeten opstellen in juli 2004. Gedurende die maand grepen immers vijf geldzendingen plaats zonder duidelijke economische motivering. Het wisselkantoor had ook moeten overgaan tot een melding aan de CFI hieromtrent.
- Er werd evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld en X richtte pas op 12 april 2005 een melding aan de CFI.

Er kan opgemerkt worden dat ook in juni 2004 opeenvolgende geldverzendingen zonder gekend economisch motief plaatsvonden. Deze vallen evenwel buiten de saisine van de auditeur.

<u>M</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	[]
Aard van de transacties	Veel geldverzendingen van niet zo grote bedragen
Aantal transacties	99
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	8 december 2003
Datum van de laatste transactie	6 april 2005
Totaalbedrag	108,3 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	7,0 (000) EUR op 3 augustus 2004
Datum schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	12 april 2005

- Er vonden heel veel verrichtingen (geldverzendingen) plaats; de bedragen varieerden van minder dan 1.000,00 EUR tot meerdere duizenden EUR. De grootste verrichting vond plaats op 3 augustus 2004 en bedroeg 7.000,00 EUR.
- Er vonden geregeld meerdere verrichtingen plaats op eenzelfde dag of op opeenvolgende dagen (bijvoorbeeld in december 2003: verrichtingen op 8, 10, 11, 18, 20, 22, 23, 26 en 27 december 2003).
- In de lijst in bijlage bij de aan de basis van de saisine liggende nota van het departement prudentiële controle met de negentien dossiers wordt bij de rubriek "omschrijving profiel cliënt " vermeld [...]. Deze lijst is gebaseerd op informatie van X, het gaat nl. om een selectie van cliënten op basis van speciënverrichtingen. Het dossier van het wisselkantoor bevat verder geen document met betrekking tot de activiteit.

CONCLUSIE

<u>Inbreuken op de verplichtingen van de wet van 11 januari 1993</u>: artikel 8 (geen schriftelijk verslag) en artikelen 12 tot en met 14 (laattijdige kennisgeving aan de CFI).

Indien enkel wordt gekeken naar de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode, met name de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, kan het volgende gesteld worden:

- X had in juli 2004 een schriftelijk verslag moeten opstellen. In de loop van deze maand vonden immers verspreid over negen verschillende dagen vijfentwintig verrichtingen plaats zonder duidelijke economische motivering. Deze verrichtingen hadden toen tevens het voorwerp moeten uitmaken van een melding aan de CFI.
- Er werd evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld; een melding aan de CFI gebeurde pas op 12 april 2005.

Er weze opgemerkt dat in december 2003 een snelle opeenvolging van geldverzendingen plaatsgreep, die evenwel buiten de saisine van de auditeur valt.

<u>n</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	Onbekend
Aard van de transacties	Grote wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van Engelse en Schotse ponden)
Aantal transacties	3
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	3 februari 2005
Datum van de laatste transactie	14 februari 2005
Totaalbedrag	104,7 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	70,8 (000) EUR op 14 februari 2005
Datum schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	11 april 2005

- Het ging in casu om drie heel grote wisseltransacties in Engelse en Schotse ponden op 3 en 14 februari 2005 (3 februari 2005: 33.777,89 EUR wisseltransactie Engelse pond; 14 februari 2005: 70.794,33 EUR wisseltransactie Engelse pond en 99,00 EUR wisseltransactie Schotse pond).
- De verrichtingen gebeurden door een persoon met [...] nationaliteit en met adres in [...] .
- Het dossier bevat geen enkele aanduiding over de activiteit van de cliënt.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 3, 6 en 8 op de lijst in circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).
- Het ging om snel opeenvolgende, grote wisseltransacties zonder gekend economisch motief door een cliënt met buitenlands adres.

CONCLUSIE

- Een schriftelijk verslag had moeten worden opgesteld bij de eerste verrichting op 3 februari 2005 (ter waarde van 33.777,89 EUR), gevolgd door een melding aan de CFI.
- X stelde evenwel geen schriftelijk verslag op en ging pas op 11 april 2005 over tot een melding aan de CFI.

<u>©</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	Onbekend
Aard van de transacties	Grote wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van Engelse en Schotse pond) zonder gekend economisch motief
Aantal transacties	20 (verrichtingen tweemaal per maand vanaf juli 2004).
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	7 januari 2004
Datum van de laatste transactie	14 februari 2005
Totaalbedrag	89,3 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	8,8 (000) EUR op 3 juni 2004
Datum schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	11 april 2005

- Het ging in casu om grote wisseltransacties in Engelse pond (bijna steeds 6.000 pond, d.i. ongeveer 8.400,00 EUR) en, in mindere mate, in Schotse pond. De verrichtingen vonden, in het algemeen, tweemaal per maand plaats.
- De cliënt is een persoon met de [...] nationaliteit en met adres in [...]
- Het dossier bevat geen informatie over de activiteit van de cliënt.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 3,6 en 8 op de lijst in circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- X had een schriftelijk verslag moeten opstellen in juli 2004, gevolgd door een melding aan de CFI.
 Op dat ogenblik hadden namelijk reeds twee wisselverrichtingen plaatsgevonden telkens voor 6.000 Engels pond en dit door een persoon met buitenlands adres waarvan geen economisch motief gekend was.
- Er werd evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld en een melding aan de CFI gebeurde pas op 11 april 2005.

₽	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	[]
Aard van de transacties	Hoofdzakelijk wisselverrichtingen in Japanse yen
Aantal transacties	32. Het betreft het totaal aantal verrichtingen van deze cliënt bij het wisselkantoor.
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	15 oktober 1999
Datum van de laatste transactie	23 februari 2005
Totaalbedrag	941,1 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	65 (000) EUR 11/3/2004 en 21/10/2002
Datum van schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	Geen

- Het ging in casu om tweeëndertig wisselverrichtingen waarbij zeer grote bedragen in EUR worden omgewisseld in Japanse yen in de periode van 15 oktober 1999 tot en met 23 februari 2005.
- Het ging om een totaalbedrag van 941.056,72 EUR. Per transactie ging het vaak om meerdere tienduizenden EUR. Er grepen vier à vijf transacties per jaar plaats.
- Het dossier bevat gegevens over de activiteit van de cliënt [...] en de statuten werden opgevraagd. Het verband tussen deze gegevens en de omwisseling van dergelijke grote bedragen in contanten is onduidelijk.

CONCLUSIE

<u>Inbreuken op de verplichtingen van de wet van 11 januari 1993</u>: artikel 8 (geen schriftelijk verslag). Indien enkel wordt gekeken naar de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode, met name de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, kan het volgende gesteld worden:

- Op 12 oktober 2004 vond een wisselverrichting ter waarde van 46.380,60 EUR plaats. Gelet op deze omvang, had X hieromtrent een schriftelijk verslag moeten opstellen.
- X stelde evenwel geen schriftelijk verslag op betreffende verrichtingen van deze cliënt.
 Er wordt niet geconcludeerd dat een melding diende te gebeuren aan de CFI.

<u>R</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	[]
Aard van de transacties	Grote geldverzendingen zonder duidelijk economisch motief
Aantal transacties	33
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	8 mars 2003
Datum van de laatste transactie	23 februari 2005
Totaalbedrag	83,9 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	4 (000) EUR op datum van 28 januari 2004
Datum schriftelijk verslag	27 juli 2004 en 3 augustus 2004
Datum melding aan de CFI	12 april 2005
Analyse	

- Het ging *in casu* om talrijke geldverzendingen voor bedragen tot 4.000,00 EUR. Er vonden geregeld meerdere transacties per maand plaats.
- Als reden voor de verzendingen is opgegeven [...]. Het dossier bevat de statuten van de vennootschap [...]. Het opgegeven economisch motief is onduidelijk.

CONCLUSIE

Geen inbreuken op de verplichtingen van de wet van 11 januari 1993.

Indien enkel wordt gekeken naar de verrichtingen die plaatsvonden in de door de saisine geviseerde periode, met name de periode van juli 2004 tot en met maart 2005, kan het volgende gesteld worden:

In de loop van juli 2004 vonden meerdere belangrijke verrichtingen plaats. Zo werden tussen 14 en 27 juli 2004 vijf verrichtingen gesteld met elk een omvang van meer dan 3.000,00 EUR. X stelde hieromtrent op 27 juli 2004 een schriftelijk verslag op.

Opgemerkt wordt dat reeds in augustus 2003 meerdere verrichtingen hadden plaatsgevonden zonder duidelijk economisch motief. Deze vallen evenwel buiten de salsine van de auditeur

<u>\$</u>	
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	Onbekend
Aard van de transacties	Meerdere geldtransfers zonder gekend economisch motief
Aantal transacties	34
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	18 augustus 2004
Datum van de laatste transactie	2 april 2005
Totaalbedrag	69,3 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	5.400,00 EUR op 14 maart 2005
Datum schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	12 april 2005

- In casu vonden meerdere grote geldverzendingen (voor bedragen tot 5.400,00 EUR) plaats. Meestal ging het om meerdere verrichtingen per maand.
- Het dossier bevat geen informatie over de activiteit van de cliënt.

CONCLUSIE

- In september 2004 had X een schriftelijk verslag moeten opstellen, gevolgd door een melding aan de CFI. Op dat ogenblik vonden immers reeds drie verrichtingen plaats zonder gekend economisch motief. Het ging met name om verrichtingen op 18 augustus, 1 en 11 september 2004 ter waarde van respectievelijk 2.550,00 EUR, 2.350,00 EUR en 2.900,00 EUR.
- X stelde evenwel geen schriftelijk verslag op en ging pas op 12 april 2005 over tot een melding aan de CFI.

	Ţ
Adres	[]
Nationaliteit	[]
Activiteit	Onbekend
Aard van de transacties	Wisseltransacties (aankoop door het wisselkantoor van Engelse ponden)
Aantal transacties	8
Agentschap	[]
Datum van de eerste transactie	22 september 2004
Datum van de laatste transactie	24 maart 2005
Totaalbedrag	64,9 (000) EUR
Bedrag en datum van de belangrijkste transactie	9,7 (000) EUR op 22 september 2004
Datum schriftelijk verslag	Geen
Datum melding aan de CFI	12 april 2005

- Het ging in casu om grote wisseltransacties in Engelse pond. De bedragen varieerden tussen 5.564,00 EUR en 9.654,00 EUR.
- De cliënt is een persoon met de Nederlandse nationaliteit en met adres in [...].
- Het ging om verrichtingen binnen een korte tijdsspanne, met name vanaf 22 september 2004 tot en met 24 maart 2005.
- Het dossier bevat geen informatie over de activiteit van de klant.
- Het gaat om verrichtingen die voorkomen op de lijst van verrichtingen die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld (nummers 6 en 8 op de lijst in circulaire 99/1, zie supra, randnummer 16).

CONCLUSIE

- X had begin oktober 2004 moeten overgaan tot de opmaak van een schriftelijk verslag, gevolgd door een melding aan de CFI. Op dat ogenblik vonden namelijk reeds drie verrichtingen plaats zonder gekend economisch motief door een persoon met buitenlands adres. meer specifiek ging het om verrichtingen ter waarde van 9.654,00 EUR (d.d. 22 september 2004), 9.197,00 EUR (d.d. 24 september 2004) en 9.635,00 EUR (d.d. 5 oktober 2004).
- Er werd evenwel geen schriftelijk verslag opgesteld; een melding aan de CFI gebeurde pas op 12 april 2005.

- B.3. Conclusie met betrekking tot de naleving van artikel 8 van de wet
- 18. De hierboven toegelichte analyse toont aan dat in de negentien onderzochte dossiers verrichtingen plaatsvonden die overeenkomstig de bewoordingen van artikel 8 van de wet van 11 januari 1993 "uit hun aard of door hun ongebruikelijk karakter gelet op de activiteiten van de cliënt, de begeleidende omstandigheden of de hoedanigheid van de betrokken personen, bijzonder vatbaar [worden geacht] voor het witwassen van geld".

Zo werden wisselverrichtingen en geldverzendingen uitgevoerd die substantiële bedragen betroffen. Deze verrichtingen volgden elkaar vaak snel op en werden in een aantal gevallen gesteld door (jonge) personen met een buitenlands adres.

Conform artikel 8 van de wet had X de "ongebruikelijke" verrichtingen in de negentien dossiers met bijzondere aandacht moeten onderzoeken en over deze onderzoeken schriftelijke verslagen moeten opstellen.

Uit de door X overgemaakte stukken blijkt echter dat slechts in vijf van de negentien dossiers een schriftelijk verslag werd opgesteld.

- 19. De enkele schriftelijke verslagen die werden opgesteld, waren bijna alle laattijdig en bovendien zeer beknopt en beperkten zich meestal tot een overzicht van de transacties en de vermelding van het transactietype. Zo wordt in het schriftelijk verslag aangaande [...] vermeld dat de cliënt een [...] is. Het schriftelijk verslag betreffende [...] vermeldt "komt wekelijks geld opsturen naar dezelfde persoon in Turkije telkens voor een groot bedrag". In het intern verslag over [...] wordt aangegeven dat de reden van de geldtransfer [...] is. Het (mogelijke) verband van deze verrichtingen met witwaspraktijken werd niet verder uitgediept en bleef derhalve onduidelijk.
- 20. Slechts acht van de negentien dossiers bevatten een vermelding of een document over de activiteit van de cliënt. Meestal gaat het om zeer summiere informatie (bijvoorbeeld statuten of een loutere vermelding van de aard van de activiteit zonder staving met stukken). Gedetailleerde informatie over de opdrachtgever, diens socio-professionele achtergrond of profiel ontbreekt. Het verband tussen de activiteit van de in de dossiers betrokken cliënten van X en de door hen verrichte wisselverrichtingen of geldtransfers is derhalve niet duidelijk. Deze gebrekkige informatie in hoofde van X had in combinatie met de andere kenmerken van de verrichtingen en de begeleidende omstandigheden het ongebruikelijke karakter van de verrichtingen nog verder kunnen onderstrepen.
- 21. Uit de analyse van de negentien betrokken dossiers is bovendien gebleken dat de gebreken inzake het onderzoek van ongebruikelijke verrichtingen en de opstelling van schriftelijke verslagen, zoals voorgeschreven door artikel 8 van de wet, niet te herleiden zijn tot één welbepaald kantoor van X. Het gaat daarentegen om een structureel probleem dat bij meerdere kantoren voorkwam.

In dertien van de negentien dossiers werden alle verrichtingen gesteld in éénzelfde kantoor, met name:

```
    [...] (negen dossiers);
    [...] (twee dossiers);
    [...] (één dossier);
    [...] (één dossier).
```

- 22. Gelet op wat voorafgaat, concludeert de sanctiecommissie dat in de negentien onderzochte dossiers verrichtingen plaatsvonden die een ongebruikelijk karakter vertoonden gelet op hun hoegrootheid, hun frequentie, de begeleidende omstandigheden en (de gebrekkige kennis waarover X beschikte aangaande) de activiteiten van de betrokken cliënten. X heeft slechts in vijf dossiers de betrokken verrichtingen onderzocht en heeft nagelaten de transacties te onderzoeken in de overige 14 dossiers. In de overgrote meerderheid van de betrokken cliëntendossiers heeft X dus ten onrechte geen onderzoek verricht van de transacties en geen intern verslag conform artikel 8 van de wet opgesteld. Bovendien waren de schriftelijke verslagen in de vijf voornoemde dossiers onvoldoende gedetailleerd en kennelijk laattijdig, zij het dat in het dossier R deze vaststelling enkel kan worden gemaakt als men rekening houdt met alle verrichtingen van de cliënt. Indien daarentegen enkel rekening wordt gehouden met de verrichtingen die deel uitmaken van de saisine - met name, de verrichtingen vanaf juli 2004 - kan in dit laatste dossier niet besloten worden tot een laattijdige opstelling van een schriftelijk verslag. Tenslotte kan worden vermeld dat in één geval het schriftelijk verslag na de kennisgeving aan de CFI plaatsvond (zie het dossier F waar het verslag dateert van 24 mei 2005, terwijl de melding aan de CFI op 12 april 2005 plaats vond).
- 23. Deze feiten leveren voldoende elementen op om vast te stellen dat X in een betekenisvol aantal gevallen tekort gekomen is aan de op haar rustende waakzaamheidsplicht in het kader van de strijd tegen het witwassen van geld zoals die bepaald wordt in artikel 8 van de wet van 11 januari 1993. Deze tekortkoming inzake de overmaking van verslagen aan de witwasverantwoordelijke heeft mede voor gevolg dat een belangrijk aantal transacties niet tijdig door de witwasverantwoordelijke konden worden onderzocht om na te gaan of een melding aan de CFI vereist was met toepassing van artikelen 12 tot 14 van de wet.

- 24. Overwegende dat op grond van wat voorafgaat de sanctiecommissie tot het besluit komt dat X een inbreuk heeft gepleegd op artikel 8 van de wet.
- B.4. Conclusie met betrekking tot de naleving van artikelen 10 tot 12 van de wet
- 25. De hierboven toegelichte analyse toont aan dat in zeventien van de negentien onderzochte dossiers verrichtingen plaatsvonden waarvan X overeenkomstig de bewoordingen van artikel 12 van de wet van 11 januari 1993 had moeten "weten of vermoeden dat [de] uit te voeren verrichting verband houdt met het witwassen van geld". Deze conclusie werd niet geformuleerd voor de cliëntendossiers P en R.

Het betreft zeventien dossiers waarin transacties verricht werden zonder gekend economisch motief, met name grote wisseltransacties in contanten (aankopen door het wisselkantoor van hoofdzakelijk Engelse ponden, Schotse ponden en Noord-Ierse ponden) en meerdere grote geldverzendingen.

Conform de artikelen 12 tot 14 van de wet had X de verdachte verrichtingen in deze zeventien dossiers aan de CFI moeten melden.

Uit de door X overgemaakte stukken blijkt echter dat X geen tijdige meldingen aan de CFI heeft verricht. X heeft achttien van de negentien onderzochte dossiers gegroepeerd gemeld aan de CFI in de periode van januari tot en met augustus 2005 (het dossier P werd (nog) niet gemeld). Twee meldingen gebeurden in januari 2005; veertien in april 2005; één in juni 2005 en één in augustus 2005. De meldingen werden in hoofdzaak gegroepeerd in april 2005. De verrichte meldingen waren aldus kennelijk laattijdig vermits de verrichtingen in deze dossiers zich over een lange periode uitstrekten en heel wat verrichtingen zich voordeden voor september 2004. Vele meldingen grepen bovendien pas plaats ná stopzetting van de relatie met de betrokken cliënt. In één dossier, met name het dossier A, vond de kennisgeving aan de CFI plaats zeven maanden nadat er een contact was geweest tussen X en de Federale Politie. De melding aan de CFI gebeurde op 19 augustus 2005, niettegenstaande er over dit dossier reeds in januari 2005 contact was geweest met de Federale Politie.

- 26. De inhoud van de meldingen aan de CFI betreffende achttien van de negentien betrokken cliëntendossiers is bovendien zeer beknopt en bijna steeds beperkt tot het transactieoverzicht en de vermelding dat het gaat om meerdere grote transacties in contanten zonder gekend economisch motief. De meldingen bevatten geen verdere details.
- 27. In haar verweer wijst X er op dat zij niet wist of vermoedde dat de transacties verricht binnen het tijdsbestek van de onderzochte periode met betrekking tot de onderzochte dossiers verband hielden met het witwassen van geld. Rekening houdend met de meldingshistoriek van de instelling aan de CFI, benadrukt zij dat zij geen enkel belang had bij de niet-melding indien zij dergelijke vermoedens zou gehad hebben.

Zij preciseert dat de verrichtingen veiligheidshalve werden gemeld nadat de CBFA haar onderzoek opende. Anderzijds wijst X naar problemen inzake de opvolging van de witwasverantwoordelijke (zie hoger, nr. 6) en de daarmee gepaard gaande werkachterstand, hetgeen zou verklaren waarom laattijdige en gegroepeerde meldingen plaatsvonden.

- 28. De ingeroepen argumenten overtuigen geenszins. Personeelsaspecten of de gebrekkige invulling van de functie van witwasverantwoordelijke kunnen geen afbreuk doen aan de naleving van de wettelijke verplichtingen tot melding aan de CFI. Bovendien strekten de verrichtingen in de negentien betrokken cliëntendossiers zich uit over een periode die veel langer was dan deze waarin de functie van witwasverantwoordelijke gebrekkig werd ingevuld. Heel wat verrichtingen vonden plaats vóór de periode (september 2004-januari 2005) toen de problemen rond de opvolging van de witwasverantwoordelijke zich stelden. De manifeste laattijdigheid van de meldingen aan de CFI houdt trouwens sterk verband met gebrekkige informatiedoorstroming van de kantoren de witwasverantwoordelijke in de betrokken dossiers (in verband met de niet-naleving van de interne verslagplicht, zie hoger, nrs. 18 tot 23).
- 29. In haar verweer stelt X dat de meldingsplicht geactiveerd werd bij elke transactie waarvan zij wist of vermoedde dat ze verband hield met het witwassen van geld. Hierbij merkt X op dat rechtsleer en de CFI het eens zijn dat het "vermoeden" dat de meldingsplicht activeert, essentieel een subjectief begrip is. Dit argument is niet overtuigend vermits uit de kenmerken van de verrichtingen in de 17 concrete cliëntendossiers voldoende blijkt dat deze verrichtingen van die aard waren dat ze in ieder geval hadden moeten gemeld worden. Het minste vermoeden volstaat opdat de meldingsplicht van toepassing is, d.w.z. dat men niet kan uitsluiten dat het feit of de verrichting waarvan men kennis heeft, verband houdt met witwassen van geld of met financiering van terrorisme (Memorie van toelichting, *Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nr. 1335/1, 18).
- 30. [...] Ook merkt X op dat zij "vanwege de CFI m.b.t. de 18 van de 19 dossiers, die veiligheidshalve gemeld werden aan de CFI nadat de CBFA haar onderzoek opende, nooit enige feedback heeft ontvangen, zodat tot op heden niet valt uit te sluiten dat de CFI de initiële visie van X, dat voor de betrokken dossiers niet gemeld hoefde te worden wegens het ontbreken van enige aanwijzing of vermoeden van witwassen, deelt." (memorie van X aan de sanctiecommissie van 20 januari 2010).

Deze argumenten zijn niet overtuigend, vermits ze geen afbreuk kunnen doen aan de naleving van de wettelijke verplichtingen tot melding van verdachte transacties aan de CFI. De cijfers en percentages van het aantal meldingen alsook de vergelijking qua meldingspercentage met andere meldingsplichtige instellingen zijn terzake irrelevant. Het aantal meldingen en het meldingspercentage hangen af van een reeks factoren zoals het type van cliënteel en de aard van de verrichtingen, die verschillen van instelling tot instelling. Ook de bemerking dat vanwege de CFI geen feedback werd gekregen over de 18 gemelde dossiers doet niet ter zake. Hieruit kunnen geen conclusies worden getrokken, noch in de ene, noch in de andere zin.

- 31. Los van het tijdstip van de meldingen in de negentien dossiers die het voorwerp uitmaken van de saisine van de auditeur, kan vastgesteld worden dat de melding van nieuwe dossiers volledig stilviel in de periode van september tot en met november 2004. In de maanden december 2004 tot en met maart 2005 vonden bovendien minder kennisgevingen (van nieuwe dossiers) aan de CFI plaats dan in de periode vóór september 2004.
- 32. Gelet op wat voorafgaat, concludeert de sanctiecommissie dat:
 - in zeventien van de negentien onderzochte dossiers verrichtingen plaatsvonden waaromtrent X had moeten weten of vermoeden dat deze verband houden met witwaspraktijken;
 - dat de door de X in deze dossiers verrichte meldingen aan de CFI kennelijk laattijdig en vaak summier waren;
 - dat X derhalve haar meldingsplicht aan de CFI conform de artikelen 12 tot en met 14 van de wet van 11 januari 1993 in een betekenisvol aantal gevallen op gebrekkige wijze heeft vervuld.
- 33. Overwegende dat op grond van wat voorafgaat de sanctiecommissie tot het besluit komt dat X een inbreuk heeft gepleegd op de artikelen 12 tot 14 van de wet.
- C. Onderzoek van mogelijke inbreuken door X op artikel 10 van de wet
- 34. Overeenkomstig artikel 10 van de wet van 11 januari 1993 dienen de wisselkantoren één of meer personen aan te wijzen die verantwoordelijk zijn voor de toepassing van deze wet in hun onderneming. Luidens de wet zijn deze personen vooral belast met de vaststelling van de procedures voor interne controle, informatieverstrekking en -centralisatie om verrichtingen die met het witwassen van geld en de financiering van terrorisme verband houden, te voorkomen, op te sporen en te verhinderen.
 - De witwasverantwoordelijke is voornamelijk belast met de toepassing van de beleidslijnen en procedures, evenals met het onderzoek van de schriftelijke verslagen die overeenkomstig artikel 8 van de wet worden opgesteld, teneinde er zo nodig een passend gevolg aan te geven overeenkomstig de artikelen 12 tot 14 van de wet.
- 35. Uit het onderzoek is gebleken dat X gedurende de maanden september 2004 tot en met januari 2005 [...] als witwasverantwoordelijke ad interim heeft aangesteld. [...]. Bij de indiensttreding op 1 februari 2005 van [...] als witwasverantwoordelijke werd vastgesteld dat geen gevolg was gegeven aan de interne verslagen gekoppeld aan de verrichtingen die zich sinds september 2004 hadden voorgedaan. Hieruit kan worden besloten dat de functie van witwasverantwoordelijke gedurende de periode september 2004 tot januari 2005 kennelijk gebrekkig werd ingevuld, vermits een kerntaak die bestaat in het onderzoeken van de interne verslagen teneinde er passend gevolg aan te geven niet adequaat werd uitgeoefend.

- 36. Vanaf februari 2005 was er weliswaar een nieuwe witwasverantwoordelijke, doch deze werd bij zijn komst meteen geconfronteerd met een gedurende vijf maanden opgebouwde werkachterstand. Dit leidde ertoe dat hij minstens de eerste maand van zijn indiensttreding (februari 2005) diende te besteden aan de analyse van voorheen opgestelde schriftelijke verslagen en nog niet ten volle zijn functie kon uitoefenen.
- 37. De gebrekkige invulling van de functie van witwasverantwoordelijke lag ongetwijfeld mee aan de basis van de laattijdige meldingen aan de CFI. In de maanden september, oktober en november 2004 werden immers geen nieuwe dossiers aan de CFI gemeld, in de daaropvolgende maanden vonden minder meldingen plaats en pas in april 2005 vond een inhaalbeweging van (laattijdige) meldingen aan de CFI plaats.
- 38. [...]
- 39. Gelet op hetgeen voorafgaat, concludeert de sanctiecommissie dat de functie van witwasverantwoordelijke in de periode van september 2004 tot en met februari 2005 gebrekkig werd ingevuld en dat X aldus tekort gekomen is aan haar wettelijke verplichting krachtens artikel 10 van de wet.

IV. Sanctie

40. Overwegende dat inbreuken op artikelen 8, 10 en 12 tot 14 van de wet kunnen worden gesanctioneerd overeenkomstig artikel 22 van deze wet.

Artikel 22, eerste lid, in de versie van toepassing op het moment van de feiten, luidde als volgt:

"Onverminderd de bij andere wetten of reglementen bepaalde maatregelen, kan de bevoegde controle- of toezichthoudende overheid, of de bevoegde tuchtoverheid bij nietnaleving van de bepalingen van de artikelen 4 tot 19 of de ter uitvoering ervan genomen besluiten door een in de artikelen 2, 2bis en 2ter bedoelde onderneming of persoon die onder haar ressorteert:

- 1° volgens de regels die zij bepaalt, de beslissingen en maatregelen die zij neemt, openbaar maken;
- 2° een administratieve geldboete opleggen, die niet minder dan 250 EUR en niet meer dan 1.250.000 EUR mag bedragen, na de betrokken ondernemingen of personen in hun verweer te hebben gehoord of minstens behoorlijk te hebben opgeroepen; de geldboete wordt geïnd, in het voordeel van de Schatkist, door de Administratie van de B.T.W., registratie en domeinen."

Ten aanzien van X is de CBFA de toezichthoudende overheid in de zin van voornoemd artikel 22, vermits X een bij de CBFA geregistreerd wisselkantoor is met toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 december 1994 betreffende de wisselkantoren en de valutahandel.

Op het moment van de feiten bepaalde artikel 72, § 3, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 dat de CBFA bij gemotiveerde beslissing over de mogelijkheid beschikt om in het kader van sanctieprocedures te voorzien in de bekendmaking van de door haar genomen beslissing of een uittreksel ervan.

41. Bij het opleggen van een administratieve sanctie dient toepassing gemaakt te worden van het proportionaliteitsbeginsel, wat inzonderheid impliceert dat de sanctie evenredig dient te zijn met de ernst van de inbreuk.

Wat de objectieve zwaarte van de feiten betreft, dient benadrukt dat de naleving van de in de wet van 11 januari 1993 bepaalde verplichtingen noodzakelijk is om de soliditeit en de integriteit van het financiële stelsel te beschermen en om bij te dragen tot de bestrijding van het witwassen van geld.

Zoals de toenmalige CBF er in haar circulaire 99/1 op wees is het uitgangspunt voor elke methode van witwaspreventie de door artikel 8 van de wet opgelegde controle door de aangestelden van het wisselkantoor of de uit te voeren verrichtingen normale dan wel ongebruikelijke verrichtingen zijn.

Het door artikelen 12 tot 14 van de wet geregelde mechanisme van samenwerking tussen de wisselkantoren en de CFI vormt voorts de kern van het wettelijk antiwitwas-dispositief.

Overtredingen op deze artikelen 8 en 12 tot 14 van de wet zijn derhalve ernstige tekortkomingen in het bijzonder vanwege een wisselkantoor waarvan de activiteiten zeer witwasgevoelig zijn.

Wisselkantoren dienen zeer aandachtig te zijn voor door hun cliënten gepleegde witwaspraktijken en ze dienen voor de preventie hiervan de nodige middelen, inclusief medewerkers, vrij te maken. In dit verband is een langdurige gebrekkige invulling van de functie van witwasverantwoordelijke, gelet op diens kritieke rol in het kader van de door de wet voorgeschreven organisatie van een wisselkantoor ter voorkoming van het gebruik van het financieel systeem voor het witwassen van geld, een ernstige lacune in de organisatie van een wisselkantoor.

In casu dient bovendien rekening te worden gehouden met het feit dat het niet gaat om een eenmalige inbreuk op de wet van 11 januari 1993, maar integendeel om herhaaldelijke inbreuken in hoofde van X op verschillende bepalingen van de wet en dit gedurende meerdere opeenvolgende maanden.

De inbreuken op artikelen 8 en 12 tot 14 van de wet betreffen bovendien negentien van de tachtig belangrijkste toenmalige cliënten van X.

Gelet op de ernst en het herhaald karaker van de vastgestelde inbreuken op de artikelen 8, 10 en 12 tot en met 14 van de wet van 11 januari 1993, in de versie van toepassing op het moment van de feiten, acht de sanctiecommissie een administratieve geldboete van 25.000 EUR en de bekendmaking, op niet-nominatieve wijze, van de definitieve beslissing noodzakelijk.

De bekendmaking van de definitieve beslissing is vereist om het belang te benadrukken van de naleving van het antiwitwas-dispositief voor de integriteit van het financiële stelsel en om bij te dragen tot een beter begrip van de draagwijdte van de wettelijke voorschriften met het oog op een grotere rechtszekerheid voor de aan de wet onderworpen instellingen. Er wordt beslist tot bekendmaking op niet-nominatieve wijze enerzijds om, met toepassing van het proportionaliteitsbeginsel, schade omwille van een nominatieve bekendmaking te voorkomen voor [...], en anderzijds om de anonimiteit van derden te vrijwaren.

V. Beslissing

Beslist om deze redenen,

Samengesteld uit de personen die deze beslissing ondertekenen en die aanwezig waren op de hoorzitting van 26 januari 2010, en na deliberatie in dezelfde samenstelling op 26 januari 2010 en op 28 april 2010,

1° met toepassing van artikel 22, eerste lid, 2°, van de wet van 11 januari 1993, in de versie van toepassing op het moment van de feiten, X een administratieve geldboete van 25.000 EUR op te leggen;

2° met toepassing van artikel 22, eerste lid, 1°, van de wet van 11 januari 1993 en artikel 72, § 3, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002, beide bepalingen in de versie van toepassing op het moment van de feiten, over te gaan tot de niet-nominatieve bekendmaking van de definitieve beslissing.

De Cel van Financiële Informatieverwerking zal van de definitieve beslissing worden in kennis gesteld, met toepassing van artikel 40, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993, als gewijzigd door de wet van 18 januari 2010 tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en het Wetboek van vennootschappen.

Brussel, 28 april 2010

Michel Rozie

Pierre Nicaise

Marnix Van Damme